

PRAXIS

REVISTĂ DE INFORMAȚIE BISERICESCĂ A ARHIEPISCOPIEI RÂMNICULUI

Anul VI, Nr. 3, iulie – septembrie 2021

PRAXIS

Revistă de informație bisericească a Arhiepiscopiei Râmnicului

iulie - septembrie 2021

Cuvântul Ierarhului

- 3 Comuniunea dintre cei vii și cei adormiți în iubirea euharistică a lui Hristos

Restitutio historiae

- 7 Zestrea Mănăstirii Govora

Aniversarium

- 8 Prinos de cinstire Părintelui Arhimandrit Veniamin Micle și lansări de carte la Mănăstirea Bistrița

Via peregrina

- 10 Biserica „potecașilor” din Viorești
11 „Drumul mănăstirilor” - pelerinajul cercetașilor vâlceni

Colloquim

- 12 Sfințirea crucii înălțată spre cinstirea celor care au luptat pentru libertatea poporului român alături de Tudor Vladimirescu
13 Imnul național al României, simbol al afirmării identității, suveranității și spiritualității neamului românesc
14 Vernisajul expoziției de icoane pe sticlă și miniaturi
17 Profesori de la Universitatea din Tbilisi la cea de-a XX-a Sesiune anuală de comunicări a Centrului de Studii Medievale și Premoderne „Sfântul Antim Ivireanul”

Catehetica

- 15 „Ca pedagog spre Hristos, Biserica Ortodoxă încurajează și contribuie la educația copiilor”
16 Deschiderea noului an școlar la Seminarul Teologic „Sfântul Nicolae”

In memoriam

- 18 Generalul Paul Teodorescu comemorat la Mănăstirea Dintr-un Lemn
19 Părintele Valeriu Manafu – vrednic slujitor al Mântuitorului Hristos

Viața parohiilor

- 21 Slujire și filantropie

Missionaria

- 26 Biserica de lemn din satul Urși a primit veșmânt de har
26 Sfințirea Bisericii „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din orașul Călimănești
26 „Sfântul Prooroc Ilie și-a ancorat misiunea în trăirea ascetică, dorind cunoașterea lui Dumnezeu prin curăția inimii”
26 Sfințirea capelei „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” de la Parohia Fârtățești
27 Binecuvântare arhierască la hramul Mănăstirii „Sfântul Mucenic Pantelimon” din Drăgășani
27 „Dumnezeu Se descoperă în mod tainic omului ca iubire desăvârșită”
27 „Maica Domnului este grabnic ascultătoare a rugăciunilor noastre și chip al ascultării față de Dumnezeu”
27 Cinstirea icoanei Maicii Domnului „Hodighitria” de la Mănăstirea Cozia
28 Priveghere și Liturghie Arhierască la Mănăstirea „Sfântul Ioan Iacob” – Țara Loviștei
28 „Schimbarea la Față este arvuna vederii lui Dumnezeu față către față în veacul ce va să vină”
28 „Prin credință, cei doi orbi, au trăit bucuria de a fi în comuniune cu Mântuitorul Hristos”
28 „Maica Domnului este acoperitoare, apărătoare, mijlocitoare și ajutătoare a creștinilor”
29 „Harul ce sălășluia în sufletele Sfinților Martiri Brâncoveni le-a dat puterea să-L mărturisească pe Adevărul Dumnezeu”
29 Priveghere în cinstea icoanei Maicii Domnului „Ierusalimitissa” de la Mănăstirea „Înălțarea Sfintei Cruci” – Budești
29 „Sfinții Neofit și Meletie s-au făcut părtași vieții dumnezeiești”
29 „Dumnezeu, în bunătatea Sa, iartă pe cel care se pocăiește sincer”
30 Binecuvântare arhierască la hramul Mănăstirii Dintr-un Lemn
30 Sfințirea Bisericii „Sfântul Ierarh Nicolae” din satul Ciumagi
30 „Sfântul Neagoe Basarab a fost un cărturar luminat de Duhul Sfânt care a căutat liniștea rugăciunii”
30 „Chipul Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul iradia credința, blândețea, erudiția și dragostea față de oameni”

Comuniunea dintre cei vii și cei adormiți în iubirea euharistică a lui Hristos

Că ființă dihotomică, odată cu moartea trupească, omul nu trece în neființă întrucât „nu putem socoti moartea ca un eșec al lui Dumnezeu, căci ea nu distruge viața”¹. După moarte, sufletul omului continuă să existe și să dețină activă starea de conștiință. Rațiunea, sentimentele, amintirile și dispozițiile sale sunt acum luminate și transfigurate de puterea lui Dumnezeu. Fiecare suflet este „o realitate unică, un semn unic al imaginației creatoare, și rămâne ca o mărturie unică a ei. Dumnezeu nu poate uita în veci nicio persoană, și dacă nu o poate uita, o și menține în existență”².

Viața pământească este mediul câștigării mântuirii, cu o valoare decisivă. Integritatea ontologică a omului știrbită temporar prin moarte, îl pune pe om în situația de a nu-și mai putea schimba starea, „căci toți trebuie să ne înfățișăm înaintea tronului de judecată al lui Hristos, pentru ca fiecare să-și primească răsplata după binele sau răul pe care-l va fi făcut când trăia în trup” (II Corinteni V, 10).

Fiecare suflet, supraviețuind după moarte, este

supus îndată unei judecăți particulare, în urma căruia este trimis la fericire sau la chinuri, după cum îl înfățișează propria sa conștiință înaintea lui Dumnezeu, deoarece moartea nu suprimă conștiința, amintirea și caracterul persoanei. Sfântul Ioan Gură de Aur în *Omiliile la Matei* spune că „niciunul din cei ce nu au scăpat de aici de păcate nu va putea să evite, plecând de aici, răspunderile pentru ele”. La a Doua Venire a lui Hristos, întreaga omenire va lua parte la Judecata Universală, ca final al acestei lumi umbrite de păcat și de moarte și vom intra cu toții într-o nouă formă de existență, în funcție de cât de mult L-am acceptat pe Dumnezeu și în ce măsură harul Său a lucrat în noi, deoarece „omul merge în cealaltă lume cu bagajul lui moral, pe care a reușit să-l adune în această viață”³.

Obiectul judecății particulare îl va forma persoana umană, mai exact intensitatea relațiilor pe care aceasta le-a cultivat cu semenii și cu Dumnezeu pe când era în viață. Căci persoana înseamnă în mod fundamental relație, iar relația prin excelență este iubirea fiecărui semen. Un om este cu atât mai intens o persoană, cu cât iubește mai intens pe Dumnezeu

1 Paul EVDOKIMOV, *Ortodoxia*, trad. Irineu Ioan Popa, EIBMBOR, București, 1996, p. 353

2 Pr. Prof. Dumitru STĂNILĂ, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3, EIBMBOR, București, 1997, p.164.

3 Arhim. Serafim ALEXIEV, *Judecata de Apoi- viața de după moarte*, Ed. Sofia, București, 2012, p. 58

și pe aproapele său. „O încetare a existenței sufletelor între moarte și Judecata Universală ar însemna o întrerupere a relației dintre Dumnezeu și aceste persoane”⁴. De aceea a spus Mântuitorul că adevăratul criteriu al judecării va fi gradul în care i-am iubit pe semenii noștri și am arătat fapte de milostenie față de aceștia.

În perioada vechi-testamentară, credința în nemurirea sufletului și cultul morților au avut un rol deosebit în dimensiunea religioasă a vieții poporului ales. Cu toate că textele Vechiului Testament nu sunt totdeauna clare în această privință, ele oferă, totuși, suficiente dovezi despre grija pe care poporul ales a avut-o pentru morții săi, prin pomenirea cu respect a numelor celor adormiți, prin rugăciunile și jertfele aduse pentru ei în diferite împrejurări.

Astfel, îl vedem pe regele David și pe poporul care era cu el, că au plâns și s-au tânguit, și au postit până seara după Saul și după Ionatan, după poporul Domnului și după casa lui Israel, care căzuse de sabie (II Regi I, 12).

Profetul Ieremia poruncește ca, pentru cei ce L-au părăsit pe Dumnezeu, să nu se frângă pentru ei pâine de jale, ca mângâiere pentru cei morți: „Să nu intri în casa celor ce jelesc și să nu te duci să plângi și să jelești cu ei. Și vor muri cei mari și cei mici în pământul acesta, și nu vor fi îngropați. Nu se va frânge pentru ei pâine de jale ca mângâiere pentru cel mort; și nu li se va da cupa mângâierii ca să bea după tatăl lor și după mama lor” (Ieremia XVI, 5-7). În text se vorbește despre frângerea pâinii de jale și despre cupa mângâierii, care arată faptul că și la evrei era obiceiul de a se aduce jertfă de pomenire pentru cei morți. Vorbind despre încetarea practicilor legate de înmormântarea celor decedați, profetul nu anunță desființarea lor, ci, așa cum reiese din context, precizează păcatele grave pe care le făcuseră unii evrei, pentru care,

Dumnezeu îi pedepsește prin neîngropare, prin lipsa de jale și neîfrângere de pâine pentru cei morți.

Recunoscând folosul rugăciunii pentru cei morți, Tobit îl îndeamnă pe fiul său: „Fii darnic cu pâinea și cu vinul la mormântul celor drepti!” (Tobit IV, 17). De existența vieții de dincolo de mormânt, precum și de necesitatea de a veni în ajutorul celor morți, era pe deplin convins și Isus fiul lui Sirah, care dă sfaturi de a se face milostenie nu numai pentru cei vii, ci și pentru cei răposați: „Dărnicia ta să atingă pe toți cei în viață și chiar morților fă-le parte de dărnicia ta” (Ecclesiasticul VII, 35). Aceste două texte arată faptul că milostenia pentru cei morți era o practică întâlnită în rândul evreilor, fiind plasată în rândul faptelor bune.

Proorocul Baruh se roagă lui Dumnezeu pentru sufletele celor adormiți, din neamul său, spunând: „Doamne atotțiitorule, Dumnezeul lui Israel, auzi rugăciunea celor ce au murit ai lui Israel, și a fiilor celor care au păcătuit înaintea Ta, care n-au ascultat glasul Tău, Dumnezeul lor, și s-au lipit de noi rele. Nu-ți aduce aminte de nedreptățile părinților noștri, ci adu-ți aminte de mâna Ta și de numele Tău în vremea aceasta” (Cartea lui Baruh III, 4-5).

Iuda Macabeul, unul dintre frații Macabei, care au întemeiat regatul Iudeii, în anul 162 î. Hr., a dat ordin să se facă rugăciuni pentru cei morți în luptă, spre a fi iertați de păcate: „Strângând bani după numărul bărbaților care erau cu el, două mii de drahme de argint a trimis în Ierusalim, să se aducă jertfă pentru păcat. Foarte bun și cuvios lucru pentru socotința învierii morților! Că de n-ar fi avut nădejde că vor învia cei care mai înainte au căzut, deșert și de răs lucru ar fi a se ruga pentru cei morți. Și a văzut că celor care cu bună cucernicie au adormit, foarte bun dar le este pus. Drept aceea, sfânt și cucernic gând a fost, că a adus jertfă de curăție pentru cei morți, ca să se slobozească de păcat” (2 Macabei XII, 43-46).

În Biserica Ortodoxă s-a remarcat dintotdeauna noțiunea de „pomenire” ca aducere aminte sau rememorare a unui eveniment sau persoane. Însuși Mântuitorul Hristos a inaugurat această modalitate de „aducere de față” după momentul instituirii Tainei Sfintei Euharistii de la Cina cea de Taină, atunci când le-a poruncit Ucenicilor Săi: „Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea!” (Luca XXII, 19).

Sfinții Apostoli, iar mai apoi Sfinții Părinți, au integrat această poruncă în rânduiala și slujba Sfintei Liturghii. Cu alte cuvinte, fiecare Liturghie este o reactualizare în chip nesângeros a Jertfei de pe Golgota. De aceea, s-a crezut de cuviință, ca prin pomenirea celor vii și a celor adormiți în cadrul Proskomidiei să se realizeze o unitate sinergică dintre Biserica luptătoare și cea triumfătoare. „În dumnezeiasca Euharistie, Biserica s-a manifestat în timp și spațiu ca Trup al lui Hristos, dar și ca o unitate canonică. Astfel, unitatea dumnezeieștii Euharistii a devenit izvorul unității Bisericii în Trupul lui Hristos”⁵.

Pomenirea numelui unei persoane alături de Mielul lui Dumnezeu, o aduce pe aceasta în prezența Sa, înfățișându-o în mod mistic lui Hristos Iisus: „Numele indică acea existență care reacționează la rostirea numelui ei”⁶ și deci, harul se revarsă prin aducerea de față în sânul Bisericii.

Sfânta Liturghie este pomenitoare prin excelență a întregului cosmos. În cadrul acesteia se redesenează granițele dintre oameni, distanța și timpul sunt suprimate, iar prin Jertfa lui Hristos se primenește toată creația. „În Euharistie, Biserica instituie spațiul eshatologic în care sunt pomenite de Dumnezeu faptele mântuitoare ale lui Dumnezeu împreună cu Jertfa lui Hristos. În și odată cu această aducere-aminte, Biserica pomenește pe sfinți și se roagă ca întreaga comunitate împreună

4 Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3..., p. 164.

5 †Ioannis ZIZIOULAS Mitropolit al Pergamului, *Euharistie, Episcop, Biserică*, Ed. Basilica, București, 2009, p. 198

6 Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă*, EIBMBOR, București 2004, p. 207

cu cosmosul să fie pomenită veșnic de Dumnezeu în Iisus”⁷.

Cineva spunea odată că „morții sunt morți doar atunci când uităm de ei”, așadar, prin pomenirea lor, le invocăm personalitatea și modul de a fi, amintirea lor conturează în mintea comunității chipul celui ce nu mai este în această viață. De aceea, folosul pe care îl dobândesc cei adormiți prin pomenire îl sintetizează într-o manieră deosebită părintele Dumitru Stăniloae când spune: „Însăși pomenirea lor de către Dumnezeu e o odihnă a lor în atenția sau lumina feței lui Hristos, Care-i scapă de chinul întinericului sau al non-sensului unei existențe nefericite și golite de substanță prin uitarea lor de către toți”⁸.

În altă ordine de idei, pomenirea implică iubire, deoarece iubirea mișcă sufletul spre comuniune cu ceilalți. Chiar formula „veșnica pomenire” comportă o încercare de evidențiere a iubirii unei persoane pentru cel sau cea care a trecut din această viață. Această sintagmă se vrea a fi o permanentă aducere aminte în prezența atotcuprinzătoare a lui Dumnezeu. „O eshatologie prezenteistă e nemijlocit experiabilă pentru credinciosul ortodox și în rugăciunea pentru veșnica pomenire de către Dumnezeu a celor adormiți. În acest strigăt vibrează hotărârea celor îndurerați de a nu voi să-i uite pe cei adormiți. Propriu-zis este vorba de «veșnica pomenire» de către Dumnezeu care înseamnă definitivarea existenței, nemurirea și viața veșnică. În acest strigăt este vorba de învierea viitoare. Dar ea are loc deja în prezent în veșnica pomenire de către Dumnezeu, care nu este doar viitoare ci și pururea prezentă”⁹.

Sfinții Părinți vorbesc în repetate rânduri despre marele folos al rugăciunii pentru morți. Cât privește faptul că cei care au răposat în credință sunt în chip netăgăduit ajutați de Sfintele Liturghii, de rugăciunile și de milosteniile ce se fac pentru ei, potrivit unui obicei care dăinuie din cele mai vechi timpuri, avem nenumărate mărturii ale sfinților.

Rostul mijlocirilor pentru morți pe care le face Biserica este tocmai acela de a li se ierta păcatele grele. Sufletele celor vinovați de păcate grele au parte de alinare și pot fi izbăvite din iad prin rugăciunile ce se fac pentru ei. Câtă vreme nu s-a rostit încă sentința definitivă, mai înainte de Judecata obștească, încă se mai poate face ceva pentru sufletele osândite. După aceea însă, orice nădejde de mântuire a lor se spulberă cu totul. Ei sunt nelucrători, dar nu nesimțitori, după cum spune Părintele Serghei Bulgakov: „prin rugăciune, firește, se cere iertarea de păcate de la Ziditorul nostru, dar ea plugărește și sufletul, rodind în el puterea de a se împărtăși de harul iertării”¹⁰.

Nu se pot face rugăciuni și mijlociri pentru cei morți, dacă aceasta nu e după voia lor. În antropologia ortodoxă, libertatea persoanei stă la loc de cinste.

Dumnezeu Însuși nu face nimic împotriva voii omului, nici chiar ceea ce i-ar fi de folos. Prin urmare, cei morți nu se pot folosi de mijlocirile celor vii - sau mai precis de harul dobândit de la Dumnezeu prin ele - decât în măsura în care ei nu li se împotrivesc, ba mai mult, chiar le doresc în chipul cel mai profund.

Pe de altă parte, prin rugăciunile Bisericii cei aflați în iad pot primi, într-o măsură mică sau mai mare mângâiere și ușurare de chinurile lor. Lucrul acesta îl aflăm dintr-un text foarte vechi și de mare autoritate, în care se istorisește o descoperire ce s-a făcut Sfântului Macarie cel Mare: „În orice ceas te vei milostivi spre cei ce sunt în chinuri și te vei ruga pentru dânșii, se mângâie puțin”¹¹. Sfântul Ioan Gură de Aur vorbește în nenumărate rânduri despre lucrul acesta și spune adeseori cât de mare mângâiere aduc rugăciunile noastre sufletelor osândite: „A-l ajuta trebuie (pe cel adormit), iar nu a-l plânge; a face pentru dansul rugăciuni și cereri și milostenii și prinoase. Căci nu degeaba s-au pus acestea și nu în zadar facem pomenire la Sfintele Taine pentru cei duși de la noi, și pentru dânșii ne apropiem de sfântul jertfelnic, rugându-ne Mielului Celui ce stă de față, Celui Ce a ridicat păcatul lumii, ci pentru ca prin aceasta să li se aducă lor vreo mângâiere”¹².

Pentru Părinții și teologii ortodocși, porțile iadului sunt încă deschise. Ele vor fi zăvorâte pe vecie numai la Judecata din urmă. Astfel, Teofil al Campaniei spune că „după ce Hristos, cu atotputernicul Său suflet, a călcat iadul și i-a sfărâmat porțile, poruncind El, iadul nu s-a mai închis. Pentru aceasta rugăciunile, sfintele slujbe ale Bisericii și milosteniile făcute săracilor pentru cei adormiți rodesc de-acum și multe suflete se izbăvesc din chinurile pe care fiecare le îndură după măsura greutății păcatelor sale”¹³. Când omul moare, după cum am văzut, sufletul își păstrează acele puteri ale sale care n-au legătură cu trupul și viețuirea pământească, iar lucrarea lui nu încetează, însă omul nu mai poate lucra nimic duhovnicesc, nici spre mântuirea sa, nici spre pierzania sa; nu mai poate nici păcătui, dar nu mai poate nici să-și îndrepte greșelile ori să se scuture de păcatele cu care a ieșit din viață și pe care le poartă cu el. „Atâta vreme cât suntem aici pe pământ, de-am săvârși mii de păcate, putem pe toate să le ștergem dacă ne căim de cele ce am greșit. Dar când vom fi duși acolo, nu vom mai avea niciun câștig, chiar de-am arăta căința cea mai amară!”¹⁴, spune Sfântul Ioan Gură de Aur.

Participarea creștinilor la Jerfa Euharistică se observă pregnant în cadrul rânduiei Proscomidiei. Acolo, lângă Sfântul Agneț, în preajma părțicelilor scoase pentru Maica Domnului și Sfinți, se alătură miridele scoase pentru cei vii și pentru cei adormiți. În aceasta se arată comuniunea universală deplină dintre membrii Bisericii. Unul dintre cei mai mari

7 Karl Christian FELMY, *Dogmatica experienței ecleziale*, trad. pr. prof. dr. Ioan Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 1999, p. 278

8 Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă...*, p. 499

9 Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă...*, p. 314

10 Serghei BULGAKOV, *Ortodoxia*, trad. Nicolae Grosu, Ed. Paideia, București, 1994, p. 208

11 *Patericul*, Pentru Avva Macarie Egipteanul, Ed. Sofia, p. 36

12 SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, *Predici la Sărbători Împărătești și Cuvântări de laudă la sfinți*, EIBMBOR, București, 2006, p. 517

13 Jean-Claude LARCHET, *Tradiția ortodoxă despre viața de după moarte*, Ed. Sofia, București, 2006, p. 194

14 SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, *Predici la Sărbători Împărătești și Cuvântări de laudă la sfinți...*, p. 532

liturghisitori ai secolului al XIX-lea, Sfântul Ioan de Kronstadt, care ajunsese să împărtășească la fiecare Sfântă Liturghie peste 5000 de credincioși, spune într-una din lucrările sale: „Însuși Mielul lui Dumnezeu se vede și se pune înainte în chipul unei părțicele de pâine, oamenii răscumpărați prin Sângele Său sunt pomeniți la proscomidie sub chipul miridelor scoase din prescuri, arătându-se prin aceasta unitatea firii omenеști cu Dumnezeu neamestecat unită în Iisus Hristos”¹⁵.

Sfântul Ioan Damaschin, și, mai târziu, Sfântul Nicolae Cabasila, au evidențiat faptul că Sfânta Euharistie este o jertfă reală adusă și pentru vii și pentru morți, nu doar pentru cei prezenți fizic, pentru că „dacă Împărtășania este unire cu Hristos și a unora cu alții, atunci negreșit ne unim cu toții”¹⁶, adică și cu sufletele celor morți, care sunt chiar mai accesibile împărtășirii, fiindcă „au ceva mai prielnic pentru sfințire”, pentru că ele nu mai păcătuiesc cu nimic și nu adaugă nici o vină nouă la cele vechi. Ele sunt mai pregătite și mai vrednice de părtășia cu Mântuitorul¹⁷.

Un moment deosebit din cadrul Sfintei Liturghii îl reprezintă Chinonica (din gr. κοινωνία=comuniune, părtășie). În acest timp are loc sfărâmarea Sfântului Trup al lui Hristos, împărtășirea clericilor și punctul central al împărtășirii euharistice spirituale. Acum, se pune în Potir părticica IIS și se toarnă căldura Sfântului Duh, ca o confirmarea a realității pneumatologice a actului sacramental.

După împărtășirea clericilor și mirenilor pregătiți, comuniunea cu Trupul și Sângele lui Hristos Cel Mort și Înviat se răsfrânge în mod mistic asupra sfinților, cât și asupra creștinilor vii sau adormiți. Miridele de pe Sfântul Disc care au participat la Jertfa lui Hristos prin apropiere, se afundă în Potirul cu Sfântul Sânge. În acel moment roadele Jertfei de pe Cruce a Mântuitorului, actualizată în mod real la fiecare Sfântă Liturghie se împărtășesc tainic și celor pomeniți prin miride la Proscomidie. Astfel, bucuria Euharistiei radiază de la marginile pământului până în înălțimile cerului sau adâncimile iadului. „Spală Doamne păcatele celor ce s-au pomenit aici cu Scump Sângele Tău, pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi!”, spune liturghisitorul la afundarea miridelor. Prin acest gest, Hristos inundă cu harul Său persoana celui ce s-a pomenit, numai în măsura în care omul este dispus să-L primească.

„Dumnezeiasca și Sfânta Jertfă sfințește în două feluri: într-un fel prin mijlocire, deoarece Darurile aduse lui Dumnezeu prin însăși aducerea lor sfințesc atât pe cei ce le-au adus, cât și pe cei pentru care s-au adus, atrăgând îndurarea lui Dumnezeu față de ei; în al doilea fel, prin împărtășire, întrucât ele sunt pentru noi adevărată hrană și băutură, potrivit cuvântului Domnului (Ioan VI, 53-57). Dintre aceste

două chipuri de sfințire, cel dintâi e comun și celor vii și celor morți, căci Jertfa se aduce și pentru unii și pentru alții; celălalt însă este posibil numai pentru cei vii, deoarece morții nu mai pot să mănânce și să bea. Ce urmează de aici? Oare cei morți n-au și ei parte de sfințirea care se dobândește prin împărtășire și oare sunt mai prejos decât cei vii în această privință? Nicidecum! Hristos li Se împărtășește și lor, într-un chip pe care El Însuși îl știe”¹⁸.

În acest Potir al comuniunii se anticipează Împărăția Cerurilor, unde cei mântuiți vor sta laolaltă cu îngerii și cu sfinții covârșiți și adumbriți de prezența unificatoare a Fiului lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, Potirul chinoncal este simbol al Ierusalimului ceresc. Mare bucurie pricinuieste sufletelor din iad pomenite la Proscomidie acest moment. Razele iubirii milostive ale lui Dumnezeu atinge și ușurează starea celor de dincolo, aducându-le iertare de păcate, lumină și pace, într-o măsură mai mare sau mai mică, în funcție de predispoziția sufletească dobândită în viață. „Căci în cer există locașuri multe și felurite, pentru ca să poată fi cinstită orice treaptă de virtute și să nu rămână nimic nerăsplătit de către Judecătorul Cel drept și de oameni iubitor. Astfel, Sfântul Apostol Pavel și alții ca el, care, ca niște desăvârșiți, s-au învrednicit de cele mai mari cununi și au moștenit fericirea cea mai deplină, după ce au fost dezlegați de trup, se bucură mult mai mult decât în viața aceasta; tot așa și cei rânduiți într-o stare mijlocie în asemenea odihnă, odată plecați de aici era firesc să dobândească și ei ceva mai bun decât pe când trăiau în trup. Am arătat însă că odihna sufletelor și toată răsplata virtuții de orice treaptă nu e nimic altceva decât această Pâine și acest Potir, care se împart cu măsură și unora și altora, adică și viilor și morților. De aceea a și numit Domnul «cină» bucuria sfinților în veacul ce va să fie, ca să arate că acolo nu e nimic altceva mai de preț decât această Masă. Iată de ce Dumnezeiasca Jertfă a Euharistiei se aduce și pentru cei morți, ca și pentru cei vii; și după cum cei vii sunt sfințiți în două feluri, precum am spus, se sfințesc și cei răposați, nefiind întru nimic mai prejos decât cei vii, ba dimpotrivă, stând oarecum chiar mai bine decât ei”¹⁹.

Varsanufie
† VARSANUFIE

Arhiepiscopul Râmnicului

¹⁵ IOAN DE KRONSTADT, *Liturghia- cerul pe pământ. Cugetări mistice despre Biserica și cultul divin ortodox*, Ed. Deisis, Sibiu, 2002, p. 183

¹⁶ SFÂNTUL IOAN DAMASCHIN, *Dogmatica*, Ed. Scripta, București, 1993, p. 168

¹⁷ NICOLAE CABASILĂ, *Scrieri. Tâlcuirea dumnezeieștii Liturghii și Despre viața în Hristos*, Editura Arhiepiscopiei Bucureștilor, București, 1989, pp. 93-96

¹⁸ NICOLAE CABASILĂ, *Scrieri. Tâlcuirea dumnezeieștii Liturghii și Despre viața în Hristos...*, p. 97

¹⁹ NICOLAE CABASILĂ, *Scrieri. Tâlcuirea dumnezeieștii Liturghii și Despre viața în Hristos...*, p. 97

Zestrea Mănăstirii Govora

Epitrahilul dăruit de Voievodul Radu cel Mare Mănăstirii Govora este un exemplu grăitor în ceea ce privește elementele tradiției artistice și iconografice, comune spațiului din sud-estul Europei în secolul al XVI-lea. În această epocă broderiile din Țara Românească vădesc înrudiri, prin punerea în pagină a reprezentărilor figurative, dar mai ales prin repertoriul decorativ, cu piese de același gen din Serbia, Bulgaria, Grecia și de la Muntele Athos. Epitrahilul de la Govora se evidențiază și prin estetica unei decorații căutate. Registre decorative, alcătuite din antrelacuri savant elaborate, brodate cu fir din argint aurit separă figurile. Acest tip de împletituri este prezent în decorația sculptată în piatră a unor monumente sârbești și din Țara Românească, a pietrelor de mormânt și în decorația manuscriselor. Calitățile estetice și tehnice, precum și somptuozitatea decorației și a materialelor utilizate, sunt demne de o adevărată piesă aulică, danie voievodală.

Mânecuțele de la Mănăstirea Govora sunt datate în primul sfert al secolului al XVI-lea, având dimensiunile de 78x22 cm. Inscricții liturgice, restaurate, piesa a intrat circuitul patrimoniului cultural universal prin participarea la expoziții internaționale.

Din punct de vedere stilistic piesele păstrează caracteristici ale broderiilor din secolul anterior.

Tratarea elementelor ornamentale care înconjoară medalioanele centrale, amintește de broderiile din colecția Mănăstirii Tismana și de unele piese din spațiul sârbesc. Întreaga suprafață a mânecuțelor este brodată cu antrelacuri, care închid rozete decorate cu motive florale cu sute cu mătase colorată și cu motivul crucii brodat cu fir din argint aurit. Bordura este decorată cu cercuri secante, ca și în cazul epitrahilului de la Mănăstirea Tismana. Suportul este brodat în întregime cu fir de argint, tehnică de tradiție bizantină, ca și punctele folosite, extrem de fine și diverse, care creează variate efecte plastice.

Maica Domnului și Sfântul Arhanghel Gavriil sunt reprezentați sub arcade polilobate sprijinite pe colonete în torsadă. Motivul decorativ în torsadă este specific artei de la începutul secolului al XVI-lea și poate fi întâlnit și pe piese de orfevrărie și sculptură.

Prinos de cinstire Părintelui Arhimandrit Veniamin Micle și lansări de carte la Mănăstirea Bistrița

La Mănăstirea Bistrița a avut loc joi, 16 septembrie, o serie de manifestări omagiale închinare Părintelui Arhimandrit Veniamin Micle.

În debutul manifestărilor, Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, a săvârșit slujba de *Te Deum*, la finalul căreia a evocat personalitatea Părintelui Veniamin:

„Descălecând, precum odinioară voievozii cei de demult, din Maramureșul neaș, în ținutul Olteniei de sub Munte, Preacuviosul Părinte Arhimandrit Dr. Veniamin Micle rămâne farul de lumină, de credință și de cultură care va marca pentru mult timp de acum înainte istoria Bistriței vâlcene și a Bisericii Ortodoxe Române.

Călugăr cu o mare trăire duhovnicească și cărturar de o deosebită profunzime harismatică, părintele Veniamin a răspuns întru totul chemării Mântuitorului Hristos de a fi „sarea pământului” și „lumina lumii” (Matei V, 13-14), dedicându-se trup și suflet slujirii lui Dumnezeu prin rugăciune și slujirii aproapelui prin fapte bune în așa fel încât, a devenit un duhovnic apreciat și căutat

nu doar de către credincioșii din apropierea Mănăstirii Bistrița, ci și din întreaga țară sau din diaspora. Retragerea din lume și îmbrăcarea îngerescului chip nu a reprezentat pentru monahul Veniamin o respingere maniheică a lumii, ci încercarea de a o transforma din exterior, căci, fugind de lume, cuvintele și scrierile sale s-au întors mereu în lume, el a schimbat lumea și nu s-a lăsat schimbat de lume. Vrednic următor al călugărului bistrițean Mihail Moxa, traducătorul *Pravilei de la Govora*, părintele Veniamin Micle a conștientizat încă de la început importanța culturii pentru propășirea materială și spirituală a unui popor. Această pasiune pentru studiu, cercetare și documentare științifică s-a concretizat în cele peste 100 de cărți, dar și în sutele de studii și articole pe care preacuvioșia sa le-a publicat de-a lungul timpului.

Bunătatea și cumințenia părintelui sunt de natură biblică, izvorâte parcă din puterea numelui pe care îl poartă, cel al lui Veniamin, fiul Patriarhului Iacov, și cel mai tânăr dintre frații lui Iosif. Etimologic, Veniamin înseamnă „fiul durerii”, realitate

pe care Părintele a experimentat-o în anii de tristă amintire ai regimului comunist, când, prin îngăduința lui Dumnezeu, a cunoscut amărăciunea pustiirii vetrelor monahale din România, în urma decretului bolșevic 410 din 1959. Lupta cu materialismul ateu a tânărului monah de atunci s-a asemănat cu o „a doua Bătălie de la Posada”, despre care el însuși a studiat atât de mult. Cunoscând îndemnul psalmistului care zice: „Să nu se învârtoseze inimile voastre, ca în timpul cercetării, ca în ziua ispitirii în pustiu” (*Psalmi* XCIV, 8-9), Părintele Veniamin a rămas neclintit în credință, nădejde și dragoste, așteptând mângâierea lui Dumnezeu, așa cum frumos spune cântarea Bisericii: „cel ce seamănă în austru rele pătimiri, posturi cu lacrimi, acesta va secera snopii de bucurie ai hranei celei de viață veșnică”.

Personalitate irenică, Arhimandritul Veniamin Micle este un adevărat mărturisitor al Ortodoxiei în spațiul creștin, căci, prin pregătirea sa intelectuală și teologică, a conciliat Orientul cu Occidentul, spiritualitatea de factură ascetico-mistică a Răsăritului, cu verticalitatea rațională a Apusului. Studiind atât în Franța Sfinților Ilarie de Poitiers, Martin de Tours și Vincențiu de Lerin, cât și în Ierusalimul Fericitului Ieronim, al Patriarhului Sofronie și al Cuviosului Sava cel Sfințit, Părintele Veniamin a armonizat cuvântul cu scrisul, gândirea cu trăirea și predica cu viețuirea.

A fost pe rând asistent universitar la Institutul Teologic din București și la Institutul Teologic din Sibiu, profesor la Seminariile Teologice din Curtea de Argeș, Craiova și director al Seminarului Teologic din București, însă Dumnezeu a rânduit ca cea mai de seamă realizare a sa să fie aceea de a redeschide și rectori Mănăstirea Bistrița –focar de cultură și spiritualitate creștină. A participat la o serie de simpozioane și congrese, unde a susținut diferite comunicări și conferințe, ce reprezintă fiecare o valoroasă și originală contribuție la clarificarea unor teme privind istoria bisericească și națională, dar mai ales în domeniul Cateheticii și Omileticii unde este și va rămâne un punct constant de referință. Preacuvioșia sa a înțeles și practicat întru totul îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „*Vorba voastră să fie totdeauna plăcută,*

dreasă cu sare, ca să știți cum trebuie să răspundeți fiecăruia” (*Coloseni* IV, 6).

Cărțile Părintelui Veniamin dau dovadă de o erudiție impresionantă, conținând un aparat critic uimitor și o rigurozitate științifică ce captează cititorul și îl provoacă spre cercetarea și adâncirea fiecărei teme tratate. O muncă titanică, împlinită cu o conștiinciozitate din care emană marea lui dragoste față de carte. A scris mult despre ieromonahul Macarie, renumitul tipograf cărturar al monahismului nostru, dar el însuși a devenit „un Macarie” al vremurilor noastre. Ctitorind cu trudă îndelungată o operă de literatură duhovnicească originală, durabilă, de o valoare certă pentru spațiul românesc.

Manifestările au continuat în sala muzeală a Mănăstirii Bistrița, unde a avut loc lansarea volumelor *Sfântul Grigorie Decapolitul* și *Peștera Sfântului Grigorie de la Bistrița*, precum și numărul 1/2021 al Revistei *Martyria*.

Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie a vorbit în deschiderea momentului cultural despre activitatea de cercetare a Părintelui Arhimandrit Veniamin Micle dar și despre cele două volume apărute la Editura Praxis a Arhiepiscopiei Râmnicului în acest an. Prezentarea volumelor, realizată de către părintele Constantin Olariu, consilier cultural, a fost prefătată de actrii Daniela Nane și Cristian Iacob, care au lecturat fragmente din cele două volume, apoi o parte din interviul Părintelui Veniamin apărut în Revista *Martyria*.

Alocuțiunile oamenilor de cultură au debutat cu prezentările părintelui Ion Gavrilă și ale domnului profesor Ioan St. Lazăr, care au evocat viața și activitatea cărturărească a Părintelui Arhimandrit Veniamin Micle.

În cuvântul împărtășit auditoriului, Părintele Veniamin a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie pentru tipărirea volumelor și pentru organizarea evenimentului cultural și, deopotrivă, i-a încredințat pe cei prezenți de aleasa prețuire pe care le-a împărtășit-o în toți acești ani.

Biserica „potecașilor” din Viorești

„La Slătioara, în cătunul Viorești, pe un podeu de pământ cât o palmă de om, se înalță ca un potir bisericuța cunoscută în istoria artei medievale românești prin Friza potecașilor. De jur-împrejurul bisericuței, sub streășina de șindrilă, ctitorii s-au nemurit călări pe călușii lor de munte, într-o adevărată cavalcadă unicat în istoria ortodoxismului. Prin Slătioara, la o mie șapte sute și [...], trecea granița cu Austro-Ungaria. Potecașii erau țăranii însărcinați să apere granița, cu caii lor mici, cutreierând potecile înguste de munte care desenau vremelnica ocupație. Ei, potecașii, conduși de Vătaful de plai Urșanu, au ridicat bisericuța. Cavalcada lor reprezenta apărarea de către ei a țării și, în aceeași vreme, apărarea mesei altarului înfățișând credința creștină. Se știa despre ei că nu-și ridicau căciulile înalte nici în fața domnitorului!”, remarca scriitorul Dinu Săraru.

Biserica „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului” din Viorești este așezată în depresiunea numită „La Râpi”, în apropiere de râul Cerna, la 1 kilometru distanță de centrul comunei Slătioara. A fost temeluită în anul 1782, din piatră și cărămidă, la acea vreme fiind, după toate probabilitățile, un schit de maici, locul fiind cunoscut și sub numele de Valea Călugăra. Ctitorii sunt vătafii Ion Urșanu și Ion Viorel. În afara bisericuței din Viorești, vătaful

Ioan Urșanu a zidit peste 40 de biserici, printre care și biserica de la Urșani, celebră pentru fresca din pronaos, o capodoperă care înfățișează lumea oierilor în prima reprezentare plastică a burgheziei române în formare.

Vorbind despre monumentul bisericesc, Academicianul Răzvan Theodorescu preciza faptul că „...veacul brâncovenesc poate fi socotit încheiat printr-un mic lăcaș, aflat în preajma Hurezilor voievodali în cătunul cu nume de floare al Vioreștilor din părțile Slătioarei vâlcene.

L-au zidit în 1782 și l-au împodobit cu zugrăveli către 1807 meșteri țăranii cu cheltuiala obștei neatârnată de aici, în frunte cu Ioan Popescu, zis Urșanu ctitor și al altor locuri de închinăciune (....) Pe fațadele albe de la Viorești-Slătioara, se desfășoară detașate într-un desen a cărui delicatețe nu e concurată decât de finețea cromatică amintitoare de prețioase manuscrise orientale efigiile unei vestite frize – cea a potecașilor (...) Ei întruchipează acea, cum a numit-o cândva Nicolae Iorga, istoria anonimă a miilor de țăranii liberi ce au ridicat cu evlavie și orgoliu salba de biserici de sub munte, din Buzău, Dâmbovița și Argeș, din Vâlcea, Mehedinți și Gorj, de la începutul modernității noastre, după domnia Brâncoveanului și înainte de scurta cărmuire a lui Tudor Vladimirescu”.

„Drumul mănăstirilor” - pelerinajul cercetașilor vâlceni

25 de cercetași au pornit în dimineața zilei de 5 iulie în plerinajul „Drumul mănăstirilor” și au străbătut, în perioada 5-9 iulie, potecile care leagă mănăstirile din Masivul Cozia și până în Munții Căpățâanii.

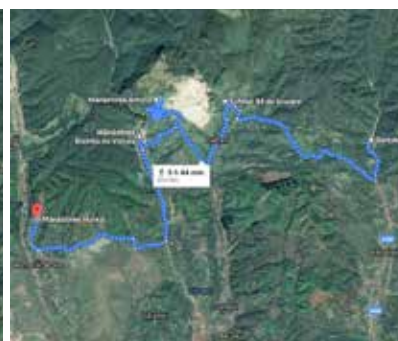
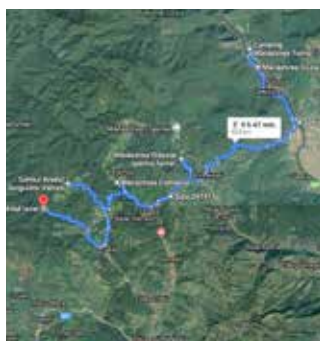
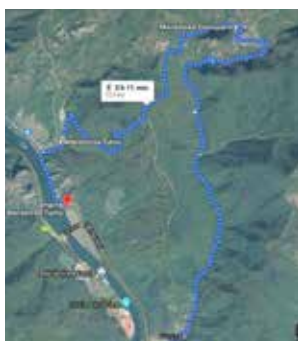
În prima zi a pelerinajului, pelerinii au participat la slujbele de la Catedrala Arhiepiscopală „Sfântul Ierarh Nicolae”, la finalul cărora au primit binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului.

Înaltpreasfinția Sa a citit rugăciunea de călătorie și a oferit fiecărui participant carnetul de pelerin, încredințându-i că „mănăstirile din județul Vâlcea sunt adevărate sanctuare ale spiritualității și culturii române. Multe dintre ele amintesc de vocația ctitoricească a unor personalități, altele sunt mărturii

peste veacuri ale îndelungatului efort de așezare pentru veșnicie a limbii române în cultura unui întreg neam, însă specific tuturor rămâne permanentul gând al viețuitorilor de a-și ostoi dorul după Dumnezeu”.

Pelerinajul „Drumul mănăstirilor” s-a desfășurat pe următorul itinerar: Catedrala Arhiepiscopală - Mănăstirea Stânișoara - Mănăstirea Turnu - Mănăstirea Cozia - Mănăstirea Ostrov - Mănăstirea Comanca - Mănăstirea Bradu - Mănăstirea Iezer - Mănăstirea Pahomie - Mănăstirea Pătrunsa - Mănăstirea Arnota - Mănăstirea Bistrița - Mănăstirea Hurezi.

Cercetașii au participat și în acest an la pelerinaj cu același elan ca întotdeauna, într-un totu convingși că „nu sunt munți câtă poftă de drumeții avem”.

Sfintirea crucii înălțată spre cinstirea celor care au luptat pentru libertatea poporului român alături de Tudor Vladimirescu

Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, la finalul Sfintei Liturghii săvârșite cu prilejul hramului Mănăstirii „Sfântul Mare Mucenic Pantelimon” din Drăgășani, a sfintit crucea înălțată spre cinstirea celor care au luptat pentru libertatea poporului român alături de Tudor Vladimirescu.

„S-au împlinit 200 de ani de la momentul Revoluției lui Tudor Vladimirescu, una dintre figurile luminoase ale veacului al XIX-lea care a marcat istoria poporului român”, a spus Chiriarul Râmnicului.

„Apropiat în copilărie de călugărul Gheorghe Duncea, care s-a preocupat, de altfel, de prima parte a educației sale, cunoscător al pravilelor bisericești, Tudor Vladimirescu a fost atașat de credința creștină, devenind ctitor al Bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Prejna, căreia i-a oferit un Triod și a înzestrat-o cu 30 de stânjeni de pământ.

Schitului Cioclovina, acolo unde se afla duhovnicul său, arhimandritul Chiriac Râmnicănean, i-a oferit 100 de taleri, bisericii din Cloșani i-a oferit în anul 1819 un Pentiscostar, și, de asemenea, a fost binefăcător

al bisericii Cerna Vârf și la Schitul Topolnița, ambele din Mehedinți.

Arhimandritul Chiriac Râmnicănean ne-a oferit într-un manuscris cu valoare istorică deosebită, „Pomelnicul Dumnealui Slugerului Theodor, Comandirul Pandurilor, în 1812, Febr. 9, ot Cerneț, jud. Mehedinți, cu mențiunea „Acestui boiari i-am fost duhovnic”.

Este cunoscut faptul că spijinul său se îndrepta și către preoți. În urma cererilor sale, numeroși preoți au sprijinit mișcarea inițiată de Tudor Vladimirescu, iar la 5 aprilie 1821, ispravnicul de Vâlcea, Th. Sevastian, făcea cunoscute locuitorilor satelor din plasa Cerna de Jos măsurile ce se iau pentru înlăturarea abuzurilor.

Din rândul clerului, Tudor Vladimirescu se va atașa în mod aparte de episcopul Ilarion Gheorghiadis al Argeșului, care deși la început condamnase mișcarea, în

martie 1821 a semnat în „cartea de adeverire”, adică jurământul de credință, devenind „un adevărat inspirator al acestuia”.

De fapt, în multe dintre relatările evenimentelor conduse de Tudor Vladimirescu, regăsim menționată prezența unui preot în apropierea sa, iar legăturile cu stareții mănăstirilor, dintre care se remarcă apropierea sufletească de starețul Eufrosin Poteca, dezvăluia parte din planurile sale, privind rolul strategic al mănăstirilor în fața atacurilor oștilor turcești.

În felul acesta, ctitorirea de lăcașuri de cult și legătura sa cu clerul ortodox reprezenta efortul de așezare a neamului în milostivirea lui Dumnezeu prin rugăciunea Bisericii, dar și adâncirea influenței acesteia în popor pentru a putea sprijini idealul unității naționale”, a reliefat Înaltpreasfinția Sa.

Imnul național al României, simbol al afirmării identității, suveranității și spiritualității neamului românesc

În Municipiul Râmnicu-Vâlcea, evenimentele dedicate împlinirii a 173 de ani de la prima intonare a imnului „Deșteaptă-te, române!” au debutat joi, 29 iulie, la Arenele „Traian”, unde s-a desfășurat ședința festivă a Consiliului Local.

Apoi, din fața Primăriei municipiului, pe acorduri de fanfară, s-a mers în tradiționala paradă festivă până în Parcul Zăvoi, unde Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, a săvârșit slujba de *Te Deum*.

Cu acest prilej, Înaltpreasfinția Sa a adresat cuvântul de binecuvântare: „Imnul național al României, simbol al afirmării identității, suveranității și spiritualității neamului românesc”.

„Sărbătoarea Imnului Național prilejuiește afirmarea unor simboluri care, în diferite forme, descoperă o pătrunzătoare, autentică și variată capacitate de exprimare a ideii de unitate națională ce a fost prezentă, veacuri la rând, în toate provinciile românești.

Conștiința apartenenței la același neam nu a putut fi tăgăduită, întrucât, indiferent de vitregiile vremurilor, aproape profetic, a fost reafirmată într-un adevărat tezaur de valori spirituale și culturale. Acolo unde granițele doreau să distrugă visul de unire al întregului popor român, spiritualitatea și cultura s-au dovedit a fi nu doar liantul către orizonturi din ce în ce mai înalte, ci forța care a inspirat, cu o reală vocație, solemnitatea afirmării identității, suveranității și spiritualității neamului românesc.

Ne mândrim astăzi că orașul Râmnicu-Vâlcea oferea, la 29 iulie 1848, prin măsura acordurilor liniei melodice a lui Anton Pann așezate pe versurile poeziei „Un răsunet”, a poetului Andrei Mureșanu, imnul care devenea expresia unității de Neam printr-o deșteptare a conștiințelor tuturor acelora ale căror inimi vibrau românește.

Deșteptarea din acel „somn al morții”, în care poporul român fusese înlănțuit veacuri de-a rândul, avea atunci menirea de a redescoperi comunitatea spirituală și culturală ce a ținut întreg neamul în unitate prin acuratețea graiului, prin profunzimea spiritualității și prin frumusețea culturii sale.

Îndemnul spre libertate și unitate, căruia Andrei Mureșanu îi creionează forma unui imn manifest, era strigătul plin de zbuluciu cu care poporul român, așezat într-o adevărată stare de jertfă, își „croia” propria soartă, „într-un elan tășnit cu putere din străfundurile conștiinței unității neamului”. Năzuința în unitatea națională străbătuse conștiința românească mai bine de jumătate de mileniu, începând cu întemeierea statelor românești.

Întru totul sincer și profund atașat de tradițiile și de valorile identitare ale poporului român, Andrei Mureșanu a evidențiat, în anul 1848, ideea unității de Neam și de credință a românilor, teză cunoscută, de altfel, în întreg spațiul european.

Râmnicu-Vâlcea este un spațiu al culturii și al spiritualității românești în care sentimentele de unitate națională au pătruns adânc în conștiința tuturor locuitorilor care au cântat acest imn pentru prima dată în Zăvoi, la 29 iulie 1848. Istoria Imnului Național nu poate începe decât cu amintirea făuritorilor de cultură și cu pomenirea jertfei îndelungate a întregului neam și, de aceea, ne rugăm Preamilostivului Dumnezeu pentru toți eroii români care s-au jertfit pentru libertatea, unitatea și demnitatea poporului român, dar și pentru cei care au vegheat și veghează la păstrarea independenței și a identității noastre naționale.

La aniversarea a 173 de ani de la întâia intonare a Imnului Național, dorim să exprimăm omagiul și gratitudinea Noastră față de Andrei Mureșanu și față de Anton Pann, încredințați fiind că intonarea acestuia reprezintă îndemnul către o conștiință mereu trează în afirmarea valorilor poporului român, a identității, suveranității și spiritualității neamului.

Vernisajul expoziției de icoane pe sticlă și miniaturi

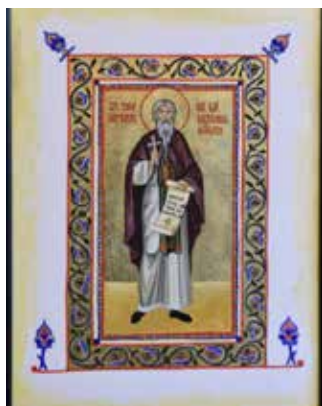
La Muzeul Satului Vâlcean a avut loc sâmbătă, 4 septembrie, vernisajul expoziției de icoane pe sticlă și miniaturi.

Evenimentul, organizat de Arhiepiscopia Râmnicului, UAP Vâlcea și Muzeul de Istorie „Alexandru Sacerdoțeanu”, a adus în fața iubitorilor de artă lucrările iconarilor și artiștilor care au participat la taberele de creație de la Mănăstirea Cozia, desfășurate în

perioada 25 august - 5 septembrie.

În cadrul vernisajului, doamna Filofteia Pisăru, coordonatoarea taberei, a apreciat că „pictura pe sticlă s-a aplicat în iconografie în Bizanț, până la căderea acestuia sub turci în anul 1453, moment în care, toți reprezentanții culturii: literați, filosofi și artiști s-au refugiat în apus, ducând cu ei și artele respective - deci și arta picturii pe sticlă. Din punct de vedere etnografic, în țara

noastră, icoana pe sticlă s-a afirmat drept o categorie a artei populare care trebuie pusă în legătură cu unele influențe venite din Europa centrală. Din punct de vedere tematic, icoana pe sticlă asociază uneori reprezentărilor religioase elemente laice legate de viața și preocupările țărănești, precum și unele inspirate din folclorul local. De asemenea, elementele orientale și occidentale se împletesc într-o sinteză originală!.

„Ca pedagog spre Hristos, Biserica Ortodoxă încurajează și contribuie la educația copiilor”

Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, a participat luni, 13 septembrie, la festivitatea de deschidere a noului an școlar de la Școala „Nicolae Bălcescu” din Drăgășani.

Cu acest prilej, Înaltpreasfinția Sa a săvârșit slujba de *Te Deum*, la finalul căreia a vorbit despre implicarea Bisericii în actul educațional, amintind că „primele școli au apărut în tinda bisericii, ca răspuns la nevoia omului de învățătură și cunoaștere”.

„Prin rânduiala lui Dumnezeu, fiecare început de toamnă marchează două momente cu o însemnătate deosebită în viața Bisericii, a școlii și a familiei creștine, și anume, începutul Noului An bisericesc, sărbătorit la 1 septembrie, și începutul noului an școlar, inaugurat, în mod tradițional, la jumătatea aceleiași luni.

Dacă începutul Noului An bisericesc semnifică începutul creației, dar și al înnoirii lumii prin lucrarea mântuitoare săvârșită de Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Întrupat, începutul noului an școlar poate însemna o înnoire a vieții omului, o devenire a lui prin educație și cultură, care să îl ajute în căutarea adevăratului sens al vieții.

Conform credinței ortodoxe, Dumnezeu și omul se caută reciproc. Această căutare se fundamentează pe faptul că omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu și în vederea asemănării cu El (cf. *Facerea I*, 27). Ca făptură rațională, omul este capabil să sesizeze înțelesurile sădite de Dumnezeu în creație și, descoperindu-le, să le folosească în lucrarea binelui și a virtuții. Și cine ar putea să descopere cele mai curate sensuri ale Binelui și Frumosului dacă nu copiii și tinerii? Căci „numai copiii știu ce caută”, așa cum spunea Micul prinț al lui Antoine de Saint-Exupéry.

Ca să fie roditoare, căutarea înțelepciunii lumii acesteia trebuie să fie dublată de căutarea lucrurilor duhovnicești, care să înglobeze cunoștința cu iubirea, pricepera cu smerenia și iscusința cu dreptatea, întrucât, „înțelepciunea este mai de preț decât armele de luptă; dar o singură greșeală nimicește mult bine” (*Ecclesiastul IX*, 18).

Ca „pedagog spre Hristos”, Biserica Ortodoxă încurajează și contribuie la educația copiilor, știut fiind faptul că primele școli au apărut în tinda bisericii, ca răspuns la nevoia omului de învățătură și cunoaștere. De multe ori, în spațiul public se afirmă, în mod răuvoitor, faptul că Biserica propovăduiește atitudini obscurantiste de tipul: „Crede și nu cerceta!”. Adevărul este că această expresie nu se regăsește în textul Sfintei Scripturi, ea aparținând filosofului grec Celsus, trăitor în secolul al II-lea, și cunoscut adversar al creștinilor, pe care l-a combătut, prin scrierile sale, un tânăr credincios și educat, Sfântul Iustin Martirul și Filosoful.

Din contră, Biserica Dreptmăritoare a evidențiat permanent aspirația lăuntrică a omului de a căuta adevărul, de a cunoaște și de a înțelege sensul existenței. Falsa opoziție dintre credință și rațiune este rodul unui intelect prea mândru și lipsit de dragoste, străin de duhul filocalic al asceticii și misticii ortodoxe. De aceea, noi rămânem fideli cuvintelor Mântuitorului Hristos Care a zis: „Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide. Că oricine cere ia, cel care caută află, și celui ce bate i se va deschide” (*Matei VII*, 7-8).

Prin urmare, începutul noului an școlar ne dă prilejul să ne gândim mai mult la viața noastră, întrebându-ne sincer dacă răspunsurile căutărilor noastre corespund vocii lui Dumnezeu.

În acest sens, acum la început de an școlar, ne rugăm Atotputernicului Dumnezeu să dăruiască tuturor elevilor duhul înțelepciunii și al înțelegerii, să le lumineze mintea pentru a pricepe toate învățăturile cele bune și folositoare ca să fie bucurie părinților lor, Patriei și Bisericii, iar dascălilor lor să le dăruiască spor binecuvântat în toată lucrarea cea bună pe care o săvârșesc.”

Deschiderea noului an școlar la Seminarul Teologic „Sfântul Nicolae”

În cuvântul de binecuvântare împărtășit părinților profesori, doamnelor și domnilor profesori, elevilor și părinților, în cadrul festivităților prilejuite de deschiderea noului an școlar, Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie a reliefat că „școala este locul în care omul își descoperă „omenia”. După cum spunea Părintele Dumitru Stăniloae, „numai poporul român a creat de la om un derivat încărcat de tot idealul spre care trebuie să tindă omul; numai poporul român a văzut în om această potență de supremă calitate, care poate exista în lume. Este o mare idee despre om implicată în noțiunea omeniei; în noțiunea omenie e dată omului o țintă pe care nu i-o dă nicio concepție filosofică și gândirea niciunui popor. Omenia înseamnă frâna în calea tuturor pornirilor care coboară pe cineva de la treapta de om”. În acest sens, îi putem numi pe dascăli „duhovnici ai minții”, pentru că ei se ocupă de formarea intelectuală a copiilor și tinerilor, fără să negligeze însă și dimensiunea morală

a vieții, fără de care, rațiunea nu își poate manifesta lucrarea în deplinătatea ei. „Prin ce își va îndrepta tânărul calea sa?, - se întreba psalmistul David - Prin păzirea cuvintelor Tale” (Psalmi CXVIII, 9).

Numai prin studiu, rugăciune și fapte bune ne putem edifica personal și în societate. Să nu ne lăsăm biruiți de deznădejde, tristețe și singurătate, cufundându-ne permanent în mediile tehnologice și rețelele de socializare, care au devenit adevărate „paradisuri artificiale”, după expresia lui Charles Baudelaire, ci să căutăm bucuria cea netrecătoare a Împărăției lui Dumnezeu pe care o împărtășește Duhul Sfânt prin felurile sale daruri, așa cum spune o cântare din ziua praznicului Cincizecimii: „Pe toate le dă Duhul Sfânt: izvorăște proorocii, sfințește pe preoți, pe cei necărturari i-a învățat înțelepciune, pe pescari teologi i-a arătat; toată rânduiala Bisericii o plinește”, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie.

Profesori de la Universitatea din Tbilisi la cea de-a XX-a Sesiune anuală de comunicări a Centrului de Studii Medievale și Premoderne „Sfântul Antim Ivireanul”

La Mănăstirea *Antim* din Râmnicu-Vâlcea s-a desfășurat, duminică, 26 septembrie, cea de-a XX-a sesiune anuală de comunicări a Centrului de Studii Medievale și Premoderne „Antim Ivireanul: „Sfântul Antim Ivireanul în memoria cultural-spirituală”.

La evenimentul ce a reunit preoți, profesori universitari și oameni de cultură, au participat și invitați de la Universitatea din Tbilisi: Pr. Profesor Dr. Alexei Kshutashvili, Prof. Irakli Brachuli și Prof. Anastasia Zakariadze.

Sesiunea este organizată de Arhiepiscopia Râmnicului în parteneriat cu Fundația Culturală „Sfântul Antim Ivireanul”, Primăria Râmnicului, Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea, Seminarul Teologic „Sfântul Nicolae” și Forumul Cultural al Râmnicului.

În debutul manifestării, Părintele Consilier Constantin Olariu a transmis cuvântul de binecuvântare al Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, subliniind că „*Sfântul Ierarh Antim Ivireanul constituie pentru noi românii, un simbol al renașterii spirituale, culturale, monahale, dar și un etalon al credinței, un exemplu demn de urmat pentru societatea actuală, atât de mult supusă presiunilor secularizării, individualismului, precum și marginalizării valorilor morale.*

Nu în ultimul rând, trebuie menționat faptul că, în multe privințe, Sfântul Antim Ivireanul s-a asemănat foarte mult cu Sfântul Ioan Gură de Aur, arhiepiscopul Constantinopolului, pe care l-a luat ca model și față de care avea o evlavie deosebită. Dragostea pentru Dumnezeu, Liturghie, spiritul vivace și gospodăresc, critica

*nedreptății sociale, elocința și diplomația eclesială reprezintă repere morale pe care Sfântul Antim și le-a însușit de-a lungul vieții. Poate de aceea, la numai un an de la instalarea lui ca episcop la Râmnic, adică în anul 1706, în cartea *Evhologhion*, apare pentru prima dată tradus în limba română, troparul Sfântului Ioan Gură de Aur, ale cărui înțelesuri encomiastice se potrivesc pe deplin și arhieriei căruia și noi, astăzi, îi aducem prinos de cinstire și recunoștință: „Din gura ta ca o lumină de foc strălucind harul, lumea a luminat. Vistierii neubirii de argint lumii a câștigat. Înălțimea gândului smerit nouă ne-a arătat, iar prin cuvintele tale învățându-ne, Părinte Ierarhe Antim, roagă pe Cuvântul, Hristos Dumnezeu, să mântuiască sufletele noastre!”*

În continuarea manifestării moderate de conf. univ. dr. Ioan St. Lazăr, au fost susținute comunicările:

- Arhim. Dr. Policarp Chițulescu, directorul Bibliotecii Sfântului Sinod: „O nouă descoperire: o carte necunoscută, tipărită de Sfântul Antim Ivireanul”;

- Protos. Antim Motorga, starețul Mănăstirii „Sfântul M. Mc. Gheorghe” Suiesti, „Tomul bucuriei - o tipăritură antimiană cu valoare spirituală și istorică deosebită”;

- Pr. Conf. Univ. Dr. Jan Nicolae, de la Facultatea de Teologie din Alba Iulia, „Fierbințeala dragostei strălucind între nomothetis și zilotis. Didahiile Sfântului Antim Ivireanul la sărbătoarea Schimbării la Față a Domnului”;

- Conf. Univ. dr. Ioan St. Lazăr, „O ipoteză privind finalul vieții ipodiatonului Mihail Ișvanovici, ucenicul tipograf preferat al Sfântului Antim Ivireanul”.

În cadrul simpozionului, Pr. Profesor Dr. Alexei Kshutashvili și doamna Prof. Anastasia Zakariadze au vorbit despre activitatea științifică a Centrului Științific de Studii „Sfântul Antim Ivireanul” de la Tbilisi între preocupările căruia se află și tipărirea operei Sfântului Antim în ediții trilingve: română - georgiană și engleză.

Generalul Paul Teodorescu comemorat la Mănăstirea Dintr-un Lemn

Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, a săvârșit sâmbătă, 3 iulie, slujba de pomenire pentru Generalul Paul Teodorescu, fost ministru al Aerului și Marinei în perioada 1938-1940 și cel de-al treilea ctitor al Mănăstirii Dintr-un Lemn.

La slujba de comemorare au participat directorul Statului Major al Apărării, general-maior Corneliu Postu, Comandantul Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul”, colonel Cornel Tonea, reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Aeriene, ai Statului Major al Forțelor Navale, precum și un detașament din cadrul Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul”. În cadrul evenimentului comemorativ, domnul prof. univ. dr. Valentin Ciorbea a evocat personalitatea generalului și a prezentat activitatea Centrului de cercetare a conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României General Paul Teodorescu.

Generalul Paul Teodorescu (1888-1981)

Absolvent al Școlii de Infanterie și al Academiei Militare Saint-Cyr, membru al Legiunii de Onoare, membru corespondent al Academiei Române, posesor al Brevetului nr. 50 de ascensiune pe Mont Blanc, a fost atașat militar la Lisabona, Madrid și Londra, iar în perioada 1937 – 1940 subsecretar de stat la Ministerul

Apărării Naționale și ministrul Aerului și Marinei.

Generalul Paul Teodorescu a coordonat lucrările de restaurare a Mănăstirii Dintr-un Lemn între anii 1938 și 1940, fapt pentru care a fost trecut în rândul ctitorilor. În acest demers de restaurare a celor două biserici, a Palatului brâncovenesc și celorlalte clădiri ale ansamblului monahal a fost ajutat de soldați din aviație și marină. În ultima parte a vieții s-a retras la ctitoria sa, Mănăstirea Dintr-un Lemn, unde și-a scris memoriile. A trecut la Domnul la data de 17 ianuarie 1981.

Părintele Valeriu Manafu – vrednic slujitor al Mântuitorului Hristos

Cuvântul Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, la înmormântarea Pr. Valeriu Manafu.

Am aflat cu durere de trecerea la cele veșnice a părintelui Valeriu Manafu, vrednic slujitor al Mântuitorului Hristos care a rămas în memoria celor care l-au cunoscut drept un model de dăruire, înțelepciune și dragoste pe care le-a împărtășit familiei și enoriașilor încredințați spre a-i călăuzi către Împărăția Cerurilor.

Părintele Valeriu a văzut lumina zilei la 20 octombrie 1950 în satul Ciocâlței din comuna Roești, în familia bunilor creștini Pipilică și Mărioara Manafu.

După încheierea studiilor primare și gimnaziale la școala din satul natal și la Liceul „Mircea cel Bătrân” din Râmnicu-Vâlcea, a urmat cursurile Liceului Teoretic „Vlaicu Vodă” din Curtea de Argeș. În anul universitar 1970-1971 a frecventat cursurile Facultății de Medicină Veterinară din București, iar în anul 1973 s-a înscris la Institutul Teologic de Grad Universitar din Sibiu, pe care l-a absolvit în 1977.

La 30 octombrie 1977 s-a căsătorit cu tânăra Cornelia Munteanu din comuna Șirineasa, Dumnezeu binecuvântându-le familia cu nașterea unui băiat, Daniel-Vasile.

Și-a urmat chemarea vocației ca semn al unei înalte conștiințe și al angajamentului deplin în fața lui Dumnezeu, a episcopului și a oamenilor, fiind hirotonit diacon la 14 mai 1978, iar preot câteva zile mai târziu, la 21 mai, pe seama Parohiei Marcea. A căutat să fie, cu adevărat, „sarea pământului” și „lumina lumii”, după cuvântul Mântuitorului: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să preamărească pe Tatăl vostru Cel din ceruri” (Matei V,16). Cu multă râvnă și dragoste față de Biserică, s-a implicat în realizarea lucrărilor de reparație ale lăcașului de cult, afectat de cutremurul din anul 1977, mărturisind în perioada comunistă credința vie și lucrătoare a vrednicilor săi enoriași.

Fiindu-i apreciată munca asiduă și angajamentul deplin în viața și lucrarea Bisericii, la 1 noiembrie 1988 a fost transferat la Parohia Bîrsești-Buleta din comuna Mihăești. S-a evidențiat ca fiind același preot harnic, slujitor evlavios ce a devenit exemplu de moralitate și de slujire, inițiind lucrări de consolidare a lăcașului de cult, apoi de restaurare a picturii și refacerea pardoselilor și a mobilierului.

A căutat să nu-și negligeze datoriile sfinte ale apostolatului său, făcându-se „tuturor toate”, cu timp și fără timp, devenind exemplu viu de viață creștină în fața credincioșilor săi, după îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „fă-te pildă credincioșilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția (I Timotei IV,12). Pentru aceasta a fost încredințat, în toată misiunea sa, de încrederea și respectul enoriașilor săi.

O bucurie aparte a trăit atunci când fiul său, Daniel-Vasile i-a urmat în slujirea preoțească, fiind astăzi preot la Paraclisul Arhiepiscopal „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din municipiul Râmnicu-Vâlcea.

Slujirea preoțească este „semnul iubirii lui Hristos sau semnul iubirii turmei pe care Hristos a încredințat-o păstorului”, iar slujitorul Bisericii nu este mai puțin decât o „gură a lui Dumnezeu, slujind voia Lui între oameni”. Astfel a trăit și Părintele Valeriu Manafu: întărind prin rugăciune pe toți fiii săi duhovnicești la Sfânta Liturghie și în toate slujbele sfinte pe care le-a săvârșit, călăuzind cu răbdare și blândă sfătuire la predicile pline de zel apostolic prin care a schimbat în bine viața enoriașilor încredințați lui spre păstorie.

Viața sa a fost un urcuș către Înviere și către Mântuitorul Hristos. Se mută în Împărăția Cerească, în credința, dragostea, nădejdea și în jertfelnicia slujirii sale, în care cu bună cinste s-a înfrumusețat, iar smerenia, bunăcuviința și râvna launtrică către Hristos Domnul îl însoțesc în fața Dreptului Judecător, după cum arată cântarea din slujba de înmormântare a preotului: „de mergem dintr-o țară într-altă țară avem nevoie de călăuzire. Ce să facem când ne vom duce în țara pe care nicidecum n-o cunoaștem? Multe călăuze îți trebuie ție atunci, multe rugăciuni trebuie să meargă împreună cu tine, ca să te păzească ticălosul suflet până să ajungă la Hristos și să zică către Dânsul: Aliluia!”

La ceas de vremelnică despărțire până la Învierea cea de Obște, cerem Preamilostivului Dumnezeu să reverse mângâiere sufletelor celor întristate, iar sufletul slujitorului Său, Preotul Valeriu, să-l așeze în ceata dreptilor, la loc de lumină.

Veșnica lui pomenire din neam în neam!

Copiii de centrul catehetic al Parohiei Călimănești I în pelerinaj la Mănăstirea Sâmbăta de Sus

Copiii din grupul catehetic al Parohiei Călimănești I, însoțiți de părintele Nicolae Laurențiu Ceașu și de profesori de la Școala Gimnazială „Șerban Cantacuzino” din Călimănești, au mers în pelerinaj la Mănăstirea Sâmbăta de Sus și au vizitat mai multe obiective turistice din județul Brașov.

Participarea tinerilor în acest pelerinaj a fost susținută de Primăria Călimănești din dorința de a răsplăti rezultatele deosebite obținute de elevi la

finalul anului școlar.

„Suntem la finalul unui an școlar în care am propus tinerilor anumite proiecte care să suscite interes, să determine motivația de a participa la dialog și de a-i ține aproape de Biserică. Ne dorim ca, pe lângă partea informativă, activitățile pe care le aducem înaintea tinerilor să determine o formare a caracterului prin asumarea unor valori și transformarea acestora în virtuți”, a spus părintele Nicolae Laurențiu Ceașu.

Pelerinaj al tinerilor vâlceni în locurile copilăriei lui Brâncuși

Împlinirea a 145 de ani de la nașterea sculptorului Constantin Brâncuși a constituit prilejul pentru tinerii vâlceni să-l omagieze în locurile copilăriei și la Târgu-Jiu, unde sunt unele dintre operele acestuia.

Elevi ai Seminarului Teologic „Sfântul Nicolae” împreună cu tinerii de la Fundația „Inimă pentru inimă” și membrii Asociației Tinerilor Ortodocși „Sfântul Valentin”, însoți de preoții Nicolae Proteasa, Ciprian Sârbu și Ioan Bratu, au mers în pelerinaj la mănăstirile Tismana, Polovragi,

Hurezi și Bistrița, poposind și la ansamblul monumentelor realizate de Constantin Brâncuși la Târgu-Jiu.

Ansamblul monumental de la Târgu-Jiu, realizat de Constantin Brâncuși pentru a cinsti memoria ostașilor care și-au jertfit viața în Marele Război de Întregire, a fost inaugurat în anul 1938. Este socotit de sculptorul William Tucker „singura sculptură a epocii moderne care poate fi asemuită cu marile monumente ale Egiptului, Greciei și Renașterii”.

Lucrările Cercului pastoral Horezu III la Parohia Cârstănești

Parohia Cârstănești a găzduit, joi, 29 iulie, lucrările Cercului pastoral Horezu III.

După săvârșirea slujbei de *Te Deum*, părintele Gheorghe Bădiță a susținut comunicarea „Cinstirea în Biserică a celor adormiți în Domnul: temeieri scripturistice, patristice și liturgice”, în care a precizat: „obiceiul Bisericii de a face rugăciuni pentru cei adormiți este amintit în scrierile Sfinților Părinți și Scriitorii bisericești încă din secolul II. Un text din lucrarea Constituțiile Apostolice, aparținând secolului IV, se referă la rugăciunile pe care Biserica le aducea pentru cei adormiți: „adunați-vă fără de grijă în cimitire, citind cărțile sfinte și cântând psalmi pentru martirii adormiți și pentru toți sfinții și frații voștri adormiți din veac în Domnul și plăcuta Euharistie, icoana trupului împărațesc al lui Hristos, aduceți-o ca jertfă în bisericile voastre și în cimitire...” (Cartea VI, cap. 30).

Sfântul Chiril al Ierusalimului adevărește aceeași practică a Bisericii: „noi ne rugăm pentru Sfinții Părinți și episcopii adormiți și, în scurt, pentru toți cei mutați înainte de noi, crezând că vor dobândi cel mai mare folos sufletele pentru care se face rugăciunea la jertfa sfântă și preainfricoșătoare ce este pusă înainte”.

Școala de Vară „BREVIS” la Parohia Dăești

Începând cu data de 1 iulie, la Parohia Dăești I din Protopopiatul Călimănești se desfășoară activități catehetice, culturale, artistice și duhovnicești în cadrul Școlii de Vară „BREVIS”. Aceste activități recreative și educaționale implică copii din cadrul

parohiei cât și alți iubitori de muzică, de cultură și activități duhovnicești din alte localități ale Eparhiei Râmnicului.

„Organizăm de ceva vreme în cadrul Parohiei Dăești I activități culturale, artistice și duhovnicești atât cu copiii cât și cu adulții. În cadrul acestor întâlniri descoperim și dezvoltăm prin metoda ludică muzicală capacitățile muzicale ale copiilor cunoscând faptul că muzica are un impact determinant asupra creșterii și activității noastre zilnice.

Trebuie să mărturisim că bucuria a fost foarte mare din partea copiilor care și-au dorit aceste activități dar mai cu seamă din partea părinților care și-au dorit pentru copiii lor să iasă din activitățile lor monotone pentru a se mai depărta de ispitele virtuale ale gadgeturilor și ale internetului prin participarea la activități educative”, a precizat părintele paroh Dumitru - Codruț Scurtu.

Mănăstirea Suiesti a oferit pachete cu alimente neperisabile pentru susținerea Programului „Masa pe roți”, derulat de Parohia Trăistari

Mănăstirea Suiesti, în colaborare cu Sectorul Social Filantropic al Arhiepiscopiei Râmnicului, a oferit, în ziua de miercuri, 11 august, pachete cu alimente de bază pentru susținerea Programului „Masa pe roți” al Parohiei Trăistari, adresat persoanelor care, potrivit anchetelor sociale

întocmite, nu dispun de posibilități financiare.

Proiectul „Masa pe roți” este un serviciu acreditat care vizează un număr de 120 de persoane vârstnice cu diferite probleme psihosociale, cărora li se asigură o masă caldă, de luni până vineri, în sistem „catering”. Totodată, acestor persoane li se oferă și o îngrijire igienico-sanitară periodică, constând în igiena corporală, schimbarea și spălarea lenjeriei de pat și consiliere psiho-religioasă, servicii efectuate de către persoane cu pregătire de specialitate.

Implicare socială de „Ziua Internațională a Tineretului”

De „Ziua Internațională a Tineretului”, Sectorul social al Arhiepiscopiei Râmnicului în colaborare cu Paraclisul Arhiepiscopal „Buna-Vestire” din Municipiul Râmnicu-Vâlcea și Asociația Tinerilor Ortodocși „Sfântul Valentin”, a continuat traseul faptelor bune, prin vizitarea mai multor familii aflate în dificultate, din județul Vâlcea.

Astfel, au fost distribuite pachete cu alimente neperisabile, precum și obiecte vestimentare, încălțăminte, veselă și mobilier, mai multor familii care, în acest moment, trec printr-o perioadă mai dificilă și au nevoie de sprijin. De remarcat, este și buna colaborare dintre biserică și tineri, care vin și practică activități în folosul comunității spre Slava lui Dumnezeu.

Școală de vară în Parohia Marcea

În luna august, cu binecuvântarea Înalt-preasfințitului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, Parohia Marcea din Protoieria Drăgășani a organizat Școala de vară „Sub

ocrotirea Maicii Domnului”.

În cadrul activităților catehetice, recreative și ludice, tinerii au participat la diferite ateliere: pictură, șah, au mers în drumeții.

„Programul școlii de vară se adresează tuturor copiilor și tinerilor dornici de a petrece timpul liber în cadrul unor activități în care ne încredințăm iubirii milostive a Preasfintei Treimi și, în același timp, ne așezăm, deplin, sub ocrotirea Maicii Domnului”, a precizat părintele Gheorghe Anca.

Programele catehetice din acest an au cuprins și o secțiune dedicată păstrării legăturilor cu românii din afara granițelor țării.

Pelerinaj pentru copiii de la Fundația „Inimă pentru inimă”

Copiii care beneficiază de sprijin din partea Fundației „Inimă pentru inimă” au mers joi, 26 august, în pelerinaj la mănăstiri din Argeș împreună cu elevi ai Seminarului Teologic „Sfântul Nicolae” și voluntari ai Grupului catehetic „Sfântul Ioan Gură de Aur”, însoțiți fiind de Părintele Nicolae Proteasa.

Pelerinajul a constituit un bun prilej pentru a cunoaște spiritualitatea și cultura bisericilor și a mănăstirilor pe care le-au vizitat, dar și pentru a-i cunoaște pe alți pelerini dornici să-și înduhovnicească viața, așezându-i pe sfinți drept ajutători în toată lucrarea cea bună.

Manifestări culturale susținute de corul parohial „Vocea Topologului”

Corul parohial „Vocea Topologului” a participat la începutul lunii septembrie la manifestările „Satul meu, vatră frumoasă”, parte integrantă a Festivalului „Pâinea care ne unește!”, eveniment organizat de Primăria Galicea împreună cu Biblioteca Galicea.

„Nimic nu ridică sufletul și nu-i dă aripi, nu-l smulge din cele pământești nu-i inspiră înțelepciunea

divină și nu îl fac să disprețuiască pornirile josnice, precum muzica și accentele măsurate ale unui cântec dumnezeiesc, spunea Sfântul Ioan Gură de Aur. Pricesnele și cântecele religioase au darul de a ne apropia mai mult de Dumnezeu și a păstra cunoașterea credinței noastre strămoșești”, a amintit părintele Ioan Tițu.

Activități catehetice la Parohia Gorunești

În cadrul școlii de vară, Parohia Gorunești a organizat în fiecare duminică proiectul „Școala din Biserică”. În cadrul proiectului, copiii participanți, organizați pe grupe, au primit meditații gratuite oferite de profesori de specialitate, la disciplinele Matematică, Limba română, Limba engleză, Limba franceză și Religie. Tinerii au fost implicați și în diferite activități educativ-recreative, jocuri, concursuri, drumeții.

„Sfânta Cruce- simbolul iubirii prin jertfă” - activitate catehetică la Parohia Dozești

La început de an școlar, prin implicarea doamnei profesoare Ionica Diaconu, la Parohia Dozești s-a desfășurat activitatea catehetică „Sfânta Cruce- simbolul iubirii prin jertfă” .

În cadrul întâlnirii, părintele Nicolae Diaconu a prezentat prefigurările Sfintei Cruci în Vechiul Testament, Jertfa lui Avram, șarpele de aramă, ridicarea mâinilor de către Moise în timpul rugăciunii, dar și iubirea jertfelnică a Mântuitorului Hristos, model al iubirii creștine.

2.223 de elevi au primit rechizite la început de an

La începutul noului an școlar, 2.223 de elevi din familii cu posibilități financiare reduse, au primit ghiozdane complet echipate, din partea celor patru protoierii ale Arhiepiscopiei Râmnicului.

„Prin implicarea preoților din întreaga Eparhie a Râmnicului, în derularea acestei acțiuni, ne-am străduit să aducem un strop de bucurie, la începutul noului an școlar, acestor copii cuminți și isteți, care, în ciuda greutăților prin care trec, au dorința de a se forma și de a învăța lucruri noi, lucruri frumoase și ziditoare”, a precizat Viorica-Adriana Iancu, Consilier social al Arhiepiscopiei Râmnicului.

Auxiliare didactice oferite de Paraclisul Arhiepiscopal „Adormirea Maicii Domnului” din Drăgășani

Părintele Daniel Bârneață de la Paraclisul Arhiepiscopal „Adormirea Maicii Domnului” din Drăgășani a oferit auxiliare didactice pentru limba română unor elevi de la clase primare ale Școlii „Nicolae Bălcescu”.

„În cadrul Paraclisului Arhiepiscopal „Adormirea Maicii Domnului” se desfășoară o varietate largă de proiecte catehetice care își propun implicarea unui număr cât mai mare de tineri, iar unora dintre aceștia le-am oferite caietele speciale de Comunicare în limba română, întrucât dorim să-i sprijinim spre a-și însuși temeinic limba română”, a precizat părintele Daniel Bârneață, Consilier economic în cadrul Arhiepiscopiei Râmnicului.

Sprijin de 11. 942 lei pentru o tânără diagnosticată cu Lupus Eritematos Sistemic

Sectorul social al Arhiepiscopiei Râmnicului a acordat un sprijin financiar în cuantum de 11. 942 lei, necesar pentru tratamentul unei tinere mămici, diagnosticată cu Lupus Eritematos Sistemic.

„Avem mulțumirea sufletească pentru faptul că am putut aduce puțină mângâiere în sânul acestei familii, greu încercate. Împreună, ne face părtași la bucuria dăruirii, întrucât atunci când faci bine, primești în suflet bucurii care nu pot fi descrise în cuvinte, motiv pentru care Arhiepiscopia Râmnicului, prin preoți și oameni cu suflet mare, continuă să fie alături de cei în nevoi”, a precizat Viorica Adriana Iancu, Consilier social.

„Un dar, o bucurie!”

Parohia Trăistari din Protoieria Râmnicu-Vâlcea a finalizat construirea unei băi pentru o familie aflată în dificultate.

„De cele mai multe ori, peste trecerea la cele veșnice a unuia dintre noi se așterne în timp un ușor colb de uitare, pe care încercăm periodic să îl înlăturăm prin aduceri aminte, parastase sau pomeniri. Cu toate acestea, acțiunile filantropice, izvorâte din dragoste sinceră și desăvârșită față de Dumnezeu și față de aproapele, reprezintă cel mai creștinesc mod prin care putem cinsti memoria celor adormiți.

Părintele Petre Vețeanu, în data de 24 februarie 2021, a inițiat un proiect social de întraajutorarea a 30 de persoane aflate în dificultate din localitatea Crețeni. Printre beneficiari s-a aflat și Maria Eleonora Duica, o elevă în clasa a-X-a, de la Liceul „I. C. Bratianu” din Drăgășani, cu rezultate bune la învățătură, dar care, din nefericire, este dependentă de fotoliu rulant. Mergând acasă la ea, împreună cu cei responsabili de la Centru Social Crețeni, părintele Petre Vețeanu a dorit să îi construiască o baie.

Deși părintele Petre nu a văzut acest proiect finalizat, proiectul a fost dus la bun sfârșit, iar de acum înainte Maria are propria baie, utilată conform necesităților ei locomotorii”, a spus părintele Bogdan Brădeanu, Directorul Așezămintelor Sociale din cadrul Parohiei Trăistari.

Missionaria

Biserica de lemn din satul Urși a primit veșmânt de har

Duminică, 4 iulie, Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie a înveșmântat în har biserica de lemn din satul Urși, comuna Popești, monument istoric care în ultimul deceniu a primit veșmântul reînnoirii. La finalul Sfintei Liturghii, Chiriarhul Râmnicului l-a hirotesit iconom stavrofor pe părintele Constantin Valeriu Șerban și a oferit diplome de vrednicie arhitecților și restauratorilor care au lucrat la înnoirea lăcașului de cult.

Sfințirea Bisericii „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din orașul Călimănești

„Acțiunea proniatoare a lui Dumnezeu are ca temei înțelepciunea și iubirea Lui și, de aceea, toți trebuie să-și păstreze nădejdea în Dumnezeu chiar în mijlocul necazurilor”, i-a încredințat Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, pe cei care au fost prezenți duminică, 18 iulie, la sfințirea Bisericii „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din orașul Călimănești.

„Sfântul Prooroc Ilie și-a ancorat misiunea în trăirea ascetică, dorind cunoașterea lui Dumnezeu prin curăția inimii”

„Viața Sfântului Prooroc Ilie descoperă o evidentă dimensiune ascetico-duhovnicească ce a fost receptată drept model în viața monahală. Sfântul Prooroc Ilie și-a ancorat misiunea în trăirea ascetică, dorind cunoașterea lui Dumnezeu prin curăția inimii”, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie la Mănăstirea Pahomie în ziua sărbătoririi Sfântului Prooroc Ilie.

Sfințirea capelei „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” de la Parohia Fântâțești

„Chipul dumnezeiesc al persoanei se dezvăluie și se actualizează în comuniune. Prin lucrarea lui Dumnezeu, cel care locuia însingurat în morminte și al cărui suflet era posedat de diavol, înfricoșându-i pe ceilalți, se schimbă, devine templu al iubirii față de semenii și și-a deschis inima spre comuniunea cu Mântuitorul Hristos”, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie la finalul slujbei de sfințire.

Binecuvântare arhierească la hramul Mănăstirii „Sfântul Mucenic Pantelimon” din Drăgășani

„Nu există altă cale pe care credinciosul să se desăvârșească decât cea urmată de Mântuitorul Hristos. Curăția rugăciunii este pe măsura celei a inimii și a minții celui care se roagă. În timpul rugăciunii, Dumnezeu caută întotdeauna spre inima noastră. Dacă omul Îl dorește sincer pe Dumnezeu, atunci și Dumnezeu îi primește rugăciunea și Se descoperă omului”, a accentuat Chiriarhul Râmnicului în cuvântul de învățătură rostit la sărbătoarea mănăstirii.

„Dumnezeu Se descoperă în mod tainic omului ca iubire desăvârșită”

„În mijlocul necazurilor, trebuie să ne păstrăm nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu. Dumnezeu Se descoperă în mod tainic omului ca iubire desăvârșită. Nu a cercetat dorința slăbănogului, ci a răsplătit rugăciunea de mijlocire a celor care se apropiiau cu inima îndurerată de suferința aproapelui. Vorbește Domnul despre aceștia ca despre unii care erau într-adevăr uniți în credință, iar binele săvârșit ca manifestare a credinței și rugăciunii comune devine un act bineplăcut înaintea lui Dumnezeu”, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, duminică, 1 august, la Mănăstirea Cornet.

„Maica Domnului este grabnic ascultătoare a rugăciunilor noastre și chip al ascultării față de Dumnezeu”

Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, a săvârșit Slujba de Priveghere și Sfânta Liturghie în noaptea de duminică, 1 august, spre dimineața zilei următoare, la Mănăstirea Suiești, unde monahi, monahii și pelerini vâlceni s-au adunat în duh de rugăciune la sărbătoarea cinstirii Icoanei Maicii Domnului „Grabnic-Ascultătoarea”.

Cinstirea icoanei Maicii Domnului „Hodighitria” de la Mănăstirea Cozia

Chiriarhul Râmnicului a săvârșit miercuri, 4 august, Sfânta Liturghie în altarul de vară al Mănăstirii Cozia, la sărbătoarea Icoanei Maicii Domnului „Hodighitria” sau „Îndrumătoarea”. Înaltpreasfinția Sa, a arătat că „o cinstim pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, pentru că este izvor nesecat de milostivire, dar și cea care L-a întrupat pe Cel neîncăput de ceruri, făcând posibilă această îndrumare a noastră spre a-L cunoaște pe Mântuitorul Hristos”.

Priveghere și Liturghie Arhierască la Mănăstirea „Sfântul Ioan Iacob” – Țara Loviștei

Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, a săvârșit în noaptea de miercuri, 4 august, slujba de priveghere și Sfânta Liturghie la Mănăstirea Sfântul Ioan Iacob – Țara Loviștei.

La finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfinția Sa a arătat că „sfințenia este taina luminoasă a prezenței lui Dumnezeu, o taină care luminează și transfigurează sufletul și trupul nevoitorului”.

„Prin credință, cei doi orbi, au trăit bucuria de a fi în comuniune cu Mântuitorul Hristos”

„Prin acceptarea voii lui Dumnezeu și practicarea virtuților, omul se așază în comuniune cu Acesta, chiar dacă trupul său este neputincios uneori. Cei doi orbi s-au apropiat de Fiul lui Dumnezeu, deși nu L-au putut privi cu ochii trupești, însă prin credință au trăit bucuria de a fi în comuniune cu Mântuitorul Hristos”, a subliniat Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, în cuvântul de învățătură împărtășit preoților, monahilor și pelerinilor, duminică, 8 august, la Mănăstirea Govora.

„Schimbarea la Față este arvuna vederii lui Dumnezeu față către față în veacul ce va să vină”

„Lumina necreată care a strălucit din Mântuitorul Hristos în timpul Schimbării la Față nu era o putere impersonală nevăzută, ci o energie personală concretă a Cuvântului lui Dumnezeu. Lumina de pe Tabor este vizibilă de asemenea și de către isihasți în experiențele lor mistice și este aceeași pe care o vor vedea toți sfinții în veacul viitor”, a accentuat Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, la Sfânta Liturghie săvârșită la Altarul de Vară al Catedralei Arhiepiscopale din Râmnicu-Vâlcea.

„Maica Domnului este acoperitoare, apărătoare, mijlocitoare și ajutătoare a creștinilor”

„Maica Domnului este Maica tuturor celor ce cred în Fiul ei și s-a arătat izvor nesecat de milostivire pentru toți cei necăjiți și împovărați. După adormire, stă lângă Fiul său mai presus de orice ierarhie cerească și pământească. De aceea, este mai cinstită decât heruvimii și mai preamărită decât serafimii”, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, duminică, 15 august, la Mănăstirea Vârful lui Roman.

„Harul ce sălășluia în sufletele Sfinților
Martiri Brâncoveni le-a dat puterea să-L
mărturisească pe Adevăratul Dumnezeu”

Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Hurezi în ziua prăznuirii Sfinților Martiri Brâncoveni, încredințându-i deopotrivă pe cei care au participat la sărbătoare că „prin mărturia așezată în conștiința fiilor Săi, Sfântul Voievod Constantin Brâncoveanu a arătat că sfințenia își are, cu certitudine, izvorul în Hristos Cel Sfânt, în Biserică”.

Priveghere în cinstea icoanei Maicii
Domnului „Ierusalimitissa” de la Mănăstirea
„Înălțarea Sfintei Cruci” – Budești

Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie a săvârșit în primele ore ale zilei de 28 august slujba de priveghere și Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Înălțarea Sfintei Cruci” și „Sfânta Cuvioasă Maria Egipteanca” din Budești.

În cuvântul de învățătură împărtășit celor prezenți, Înaltpreasfinția Sa a arătat că „cea mai mare cinste dintre sfinți este acordată Maicii Domnului datorită rolului ei de mijlocitoare pe care îl are față de Fiul ei, pentru că ea este pârga de bucurie a oamenilor întru Dumnezeu”

„Sfinții Neofit și Meletie s-au făcut părtași
vieții dumnezeiești”

Pelerini de aproape și de departe au sosit la Mănăstirea Stânișoara pentru a-i sărbători pe Sfinții Cuvioși Neofit și Meletie, cei doi ocrotitori ai obștii monahale de la poalele Muntelui Cozia.

Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Varsanufie, în cuvântul de învățătură împărtășit obștii monahale și pelerinilor, a arătat că „îi cinștim pe Sfinții Neofit și Meletie pentru că și-au închinat cu totul viața lui Dumnezeu. Îi cinștim ca pe cei care s-au făcut părtași vieții dumnezeiești”.

„Dumnezeu, în bunătatea Sa, iartă pe cel
care se pocăiește sincer”

„Dumnezeu, în bunătatea Sa iartă întotdeauna pe cel ce se pocăiește sincer; numai că cel ce dovedește o încredere prea mare în iertarea Lui, ajunge să desconsidere propriul său efort, se lenește și slăbește spiritual, ajungând să nu mai privească cu seriozitate propria sa îndreptare sau mântuire”, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie la Paraclisul Arhiepiscopal „Adormirea Maicii Domnului” din Drăgășani, duminică, 5 septembrie.

Sfințirea Bisericii „Sfântul Ierarh Nicolae” din satul Ciumagi

Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie a săvârșit duminică, 12 septembrie, slujba de sfințire a Bisericii „Sfântul Ierarh Nicolae” din satul Ciumagi a comunei Lădești. „Nu a existat alt temei al răstignirii Mântuitorului Hristos decât acela ca noi „să ne mântuim, luând prisosința harului și a îndreptării spre viața veșnică” (Romani V,6), a accentuat Înaltpreasfinția Sa.

„Chipul Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul iradia credința, blândețea, erudiția și dragostea față de oameni”

„Deși străin de neam, Sfântul Antim Ivireanul s-a înrudit duhovnicește cu românii prin credința dreptmăritoare pe care a mărturisit-o cu prețul propriei sale vieți, dar și prin virtutea filoxeniei, iubirea de străini, manifestată reciproc între el și credincioșii pe care i-a păstorit cu multă grijă părintească”, a spus Înaltpreasfinția Sa.

Binecuvântare arhierescă la hramul Mănăstirii Dintr-un Lemn

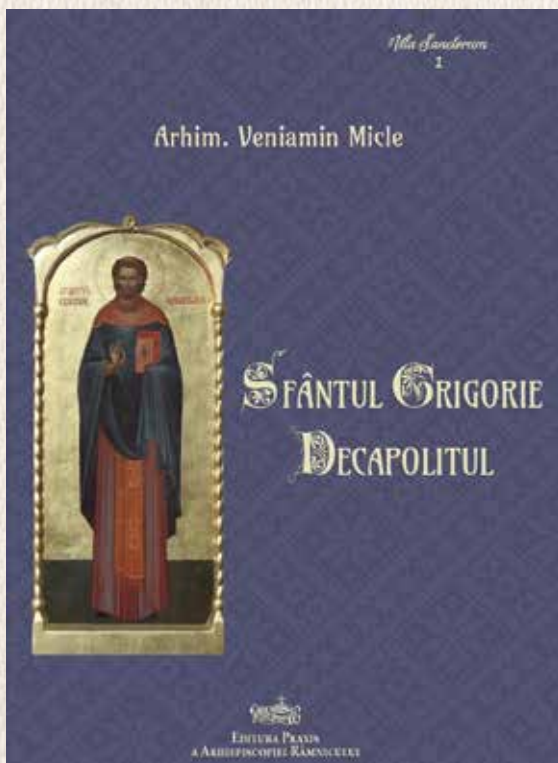
„Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, prin aleasa ei viață, plină de sfințenie, s-a arătat a fi model de virtute și de iubire maternă, plină de dragoste, dar și izvor nesecat de milostiviri pentru cei necăjiți și împovărați. Dumnezeu a dat-o părinților săi ca pe un dar care a mângâiat ocară și smerenia acestora. Aceasta a rămas în continuare un dar pentru părinții ei, care au închinat-o lui Dumnezeu, însă virtuțile binecuvântaților săi părinți - rugăciunea, postul și ascultarea de Dumnezeu -, au rodit și în sufletul său”, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie la Sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, hramul Mănăstirii Dintr-un Lemn.

„Sfântul Neagoe Basarab a fost un cărturar luminat de Duhul Sfânt care a căutat liniștea rugăciunii”

„Iubitor de cultură, cunoscător al Sfintei Scripturi și al scrierilor Sfinților Părinți, Sfântul Neagoe Basarab este cinstit în ceata binecredincioșilor voievozi români, ctitori de lăcașuri sfinte, apărători și binefăcători ai Ortodoxiei”. Sfântul Neagoe a cunoscut îndeaproape preocupările cărturarești ale monahilor, dar și profunzimea trăirilor duhovnicești ale acestora, a subliniat Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, duminică, 26 septembrie, la hramul Mănăstirii Ostrov.

Sfântul Grigorie Decapolitul, personalitate reprezentativă a Bisericii Ortodoxe, a îmbinat trăirea monahală, de influență isihastă, cu o profundă formație teologică, axată mai ales pe învățătura despre cultul sfintelor icoane.

În epoca în care a trăit acest sfânt monah, credința cea adevărată și învățătura despre sfintele icoane erau atacate cu înverșunare de curentul eretic iconoclast, care a produs grave tulburări în viața religioasă a Imperiului Bizantin de-a lungul secolelor al VIII-lea și al IX-lea.

Implicat efectiv în lupta contra iconomahilor, Sfântul Grigorie a devenit cunoscut atât în Orientul, cât și în Occidentul creștin, afirmându-se prin activitatea sa misionară și apologetică, desfășurată în marile metropole imperiale, precum Efes, Tesalonic, Roma și Constantinopol.

Arhim. Veniamin Micle

COLEGIUL DE REDACȚIE

Președinte:

Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie
Arhiepiscopul Râmnicului

Vicepreședinte:

Pr. Dr. Mercurie Daniel Apostol
Vicar administrativ

Redactor-șef:

Pr. Constantin Olariu

Redactori:

Dragoș Cătălin Jumugă
Bogdan Ștefan Stroe

Secretar de redacție:

Andrei Ionescu

Tehnoredactare și grafică:

Editura *Praxis* a Arhiepiscopiei Râmnicului

E-mail:

editurapraxis@gmail.com

Adresă:

Arhiepiscopia Râmnicului
Str. Arhiepiscopiei, Nr. 1, Râmnicu-Vâlcea
Cod. 240178, O.P. 4, C.P. 419, Județul Vâlcea

Revista PRAXIS Anul VI, Nr. 3

iulie - septembrie 2021

ISSN: 2457-5577 ISSN-L: 2457-5577

Sfânta Cruce dăruită Mănăstirii Frăsinei de către Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica